

Vaksiner til voksne

Are S. Berg, Folkehelseinstituttet

Vaksinedagen 26.september 2019

Når vi utsettes for spesiell risiko:

- Yrke
- Reise
- ~~Bli gamle~~ og/eller syke

Etter eget ønske

Ikke (tilstrekkelig)
grunnvaksinert

Påfyll som anbefales alle

Yrke

- Beskytte arbeidstakeren → mange yrkesgrupper
 - Arbeidsmiljøloven – arbeidsgivers ansvar
 - Vaksiner avhengig av yrke
- Hindre spredning av smitte → helsepersonell
 - Forsvarlighets-vurderinger
 - Arbeidsgivers styringsrett
 - Særlig aktuelt for MMR og influensavaksine, men også andre
- Vaksinasjonsveilederen:
<https://www.fhi.no/nettpub/vaksinasjonsveilederen-for-helsepersonell/yrkesvaksinasjon/yrkesvaksinasjon/>

Ikke grunnvaksinerte voksne

Hvem er det?

- Voksne = 20 år eller eldre
 - < 20 år: Barnevaksinasjonsprogrammet
 - Ungdommer < 20 år som etter 10. klasse vil ha vaksine de i hht BVP har krav på men ikke fått
 - Nyankomne < 20 år
- Vokst opp i Norge og usikker status
 - SYSVAK fra 1995 (Østfold, Akershus, Oslo, Hedmark og Hordaland tidligere)
- Nyankomne/ nytilflyttede voksne

Ikke grunnvaksinerte voksne

Aktuelle vaksiner

1. Difteri, tetanus, pertussis, polio – DTP-polio
2. Meslinger, rubella, kusma – MMR

<https://www.fhi.no/nettpub/vaksinasjonsveilederen-for-helsepersonell/vaksinasjon-i-ulike-livsfaser/vaksinasjon-av-tidligere-uvaksinerte-voksne/>

DTP-polio

- Fulldosevaksiner → Tetravac eller liknende
 - Nb! Felleskatalogtekst: kun indisert til barn
 - Regime: 3 doser
 - Minst 2 måneder mellom 1. og 2. dose
 - Minst 6 måneder mellom 2. og 3. dose MEN gjerne så mye som 12 måneder.
- Ikke lavdose/ booster-vaksiner (Boostrix-polio, Repevax)

MMR

- Født/ oppvokst i Norge og usikker på om fått vaksine (eller gjennomgått sykdom):
 - Født før 1960: sannsynligvis smittet -> trenger ikke vaksine
 - Født 1960-1969: kan ha unngått både smitte og vaksine -> GI VAKSINE
 - Født 1970 eller senere -> fleste vil være vaksinert
- Nyankomne
 - Bør/skal dokumenteres skriftlig
- Generelt: usikker status = gi vaksine
- 1 eller 2 doser

Betaling ved usikker grunnvaksinerings

- MMR er gratis til alle hvor vaksinestatus er usikker
- Ren polio (Imovax) gratis til nyankomne flyktninger
- Ellers må det betales av den enkelte

Påfyllingsdose

- Lavdose dTP-polio anbefales ALLE uavhengig av reise, yrke, alder eller grunnsykdom HVERT 10. ÅR
- Må besørges av den enkelte
 - Unntak: for en del yrker vil oppdatert dTP-polio kunne omfavnes av arbeidsmiljøloven
- Vi vet lite om etterlevelse/ dekning

Påfyllingsdose

Hvorfor hvert 10. år?

- Avveining mellom
 - varigheten av beskyttelsen for de ulike komponentene – difteri styrende
 - vurdering av alvorlighetsgradene av de ulike sykdommene
- 10 år er enkel å kommunisere

Vaksiner på eget ønske

- Det er få/ ingen vaksiner som er kontraindisert hos ellers frisk voksne
- Noen ganger er det utilstrekkelig forsyning, og da vil Fhi begrense tilgang (Eks Pneumovax)

Spørsmål?